

Nuläget

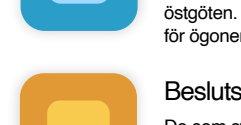
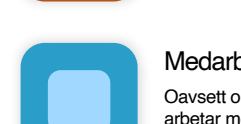
Målbild Nära vård Östergötland

Sveriges regioner och kommuner står inför stora utmaningar för att klara framtidens hälso- och sjukvård. Antalet äldre ökar betydligt vilket bland annat innebär ett behov av vård och omsorg ökar snabbare än den del av befolkningen som arbetar.

Samarbeten mellan Östergötlands kommuner och region ska leda fram till en nära vård 2030. I dagligtale finns det 13 olika kommuner som har olika utmaningar, bland annat geografiska skillnader. I framtiden krävs ett mer gemensamt grepp. Eftersom arbetet med att förebygga sjukdomar men också ge insatser för en god hälsa har en central roll i primärvårdens uppdrag, så borde primärvården vara grunden i den nära vården. Omställningen hälso- och sjukvården står inför kräver nya arbetssätt och djupare samverkan mellan vårdens huvudmän. För att patienten ska stå i centrum behöver det ske en utveckling av samverkan och förändring på flera plan.

Eftersom nära vård kräver en förändringsarea för alla inblandade behövs en gemensam målbild. För att tydliggöra målbilden har även nuläget med dess hinder och skav tydliggjorts. Vägen mot målet har börjat ta form med exempel på det arbete som behöver göras.

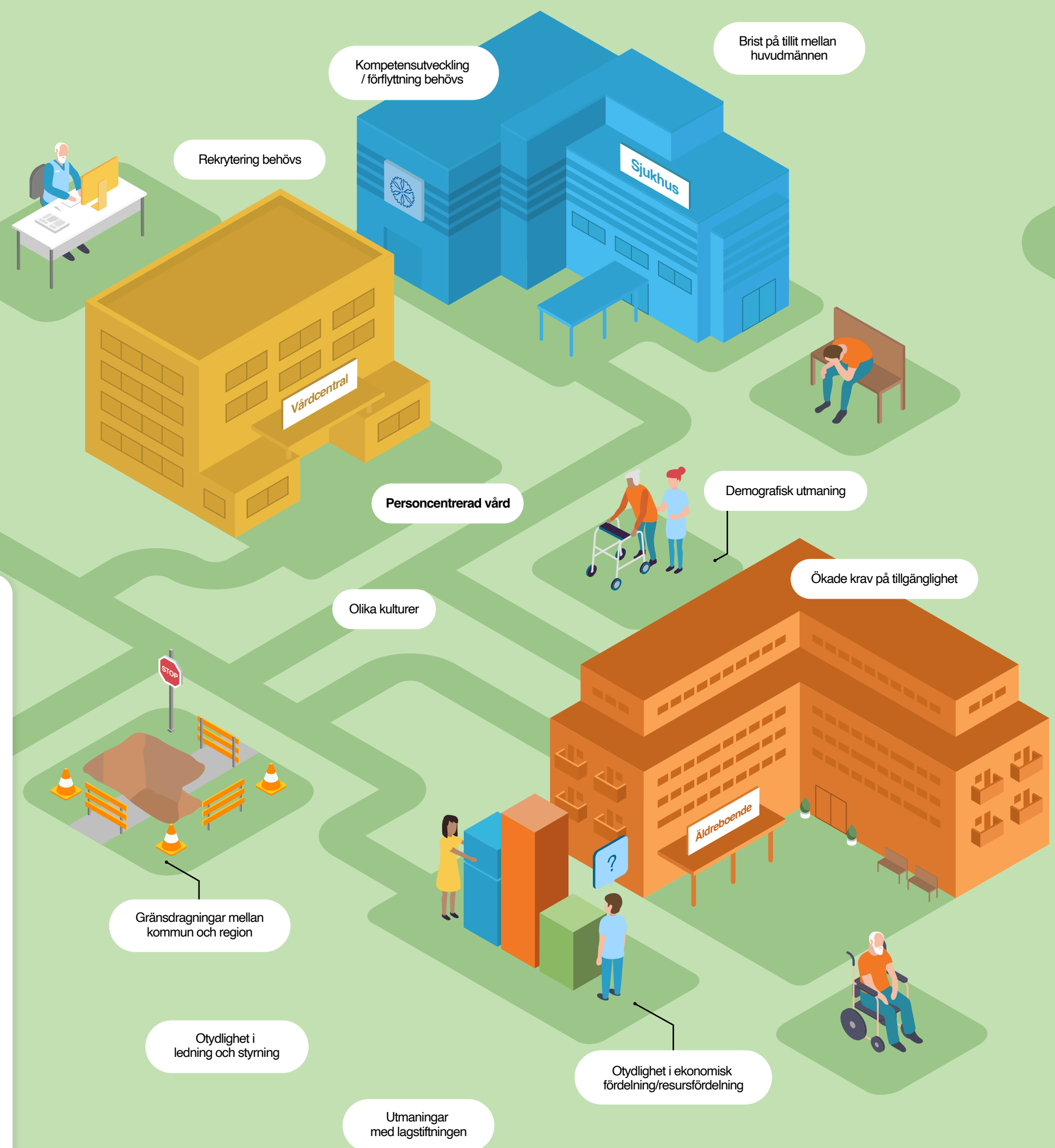
Karakärens färgkodning

Östgöten
Östgöten är den som hälso- och sjukvården finns till för. Patienter och anhöriga som har behov av hälso- och sjukvården i olika delar av livet.

Medarbetarna
Oavsett om arbetsgivaren är en kommun eller region arbetar medarbetarna i verksamheterna för att hjälpa östgöten. Medarbetarna är de som har genomförandet för ögonen och som är närmast östgöten.

Beslutsfattarna
De som står i fronten för att välja rätt väg framåt är beslutsfattarna. Det kan vara chefer som står nära verksamheten och medarbetarna eller politiker som behövs för att tydka med strategin.

Personcentrerad vård
Hälso- och sjukvården behöver förändras och utgå mer utifrån patientens perspektiv. Idag måste patienten anpassa sig efter vården istället för att patientens behov står i centrum.

Otydlighet i ledning och styrning
Det är viktigt att styra verksamheterna åt samma håll, framför allt eftersom det är många inblandade. Det är svårt för alla att se sin roll i helheten vilket behövs för att nå ett mål.

Rekrytering behövs
Vården behöver fortsätta rekrytera och attrahera personal i och med pensionsavgångar, lediga tjänster och personalomsättningen.

Brist på tillit mellan huvudmän
Det finns mycket tradition och hierarkier i både kommun och region som behöver förändras för att skapa möjlighet till samverkan.

Olika kulturer
Det finns mycket tradition och hierarkier i både kommun och region som behöver förändras för att skapa möjlighet till samverkan.

Demografisk utmaning
Antalet äldre ökar vilket innebär ett behov av vård och omsorg ökar snabbare än den arbetstföra befolkningen.

Gränsdragningar mellan kommun och region
I samarbetet mellan kommun och region kan skapa gränsdragningar vara ett hinder för den nära vården. För patienten är det svårt att förstå vad som är kommunens respektive regionens ansvar.

Kompetensutveckling/ förflyttning behövs
För att klara förändringarna som nära vård kräver behövs kompetensförflyttning och ökad kompetens inom vissa områden.

Ökade krav på tillgänglighet
Hälso- och sjukvården behöver förändras i takt med samhällsutvecklingen. Nya förväntningar och krav inom till exempel tillgänglighet och digitalisering i samhället utvecklas.

Utmaningar med lagstiftningen
Lagstiftningen behöver justeras för att stötta och bidra till den nära vården.

Genomförande
Plattsättning - För att nå målbilden 2030 måste många bitar falla på plats och för det krävs samarbete. Många projekt och initiativ kommer bilda vägen framåt.

Planering
Grusa, sanda och gräva - För att åstadkomma förändring behövs förutsättningarna finnas. Det behövs en bra grund att bygga på.

Strategi
Beräkna vägen och ta bort hinder - det behövs finnas en riktning för att få en rörelse åt rätt håll. Strategier behövs för att nå målet.

Genomförande
Planering
Strategi

Genomförande
Planering
Strategi

Genomförande
Planering
Strategi

Regionala exempel
• Utöka E-tjänster
• Erbjud egenmonitorering
• Flera mobila lösningar

Gemensamma
• Möjliggöra egenvård
• Underlätta livet för sköra samt multistruktur äldre
• Fåklad primärvård för äldre
• SIP i skolan
• Brukamedverkan

Kommunala exempel
• Säkerställa kompetensen hos personalen
• Öka sjukvårdens närhet för östgöten i hemmet
• Skapa förutsättningar genom detaljplanering

Gemensamma exempel
• Tydliggöra vilka förflyttningar som behöver göras från sluten vård till primärvård
• Tydliggöra vilka förflyttningar som behöver göras utanför vården, det vill säga från vård till andra förvaltnings, civilsamhälle och samverkan med andra aktörer
• Säkerställa informationsöverföringen
• När-vårdtjänster
• Säkra SVOP (Samordnad vård och omsorgsplanering)
• Säkerställa hälso- sjukvård inom LSS korttidsverksamhet
• Skapa förutsättningar för upphandling och användning av teknik
• Mer specialisering av vård i hemmet
• Utöka den mobila vården

Exempel inom Region Östergötland
• Utöka mobil röntgen
• Utöka E-tjänster
• Skapa äldreomsorgstjänster
• Flera mobila lösningar
• Erbjud egenmonitorering
• Öka fokus på psykisk ohälsa
• Öka fokus på rehabiliterande insatser
• Mobila psykiatri-team
• Digitala sösk- och behandlingsprogram
• Brukamedverkan

Exempel inom kommuner
• Skapa förutsättningar för kommunal primärvård
• Öka tillgång till kameror och sensorer
• Öka självständigheten för östgöten i hemmet
• Skapa förutsättningar genom samhällsplanering
• Skapa förutsättningar genom bostadsombyggnad
• Minska ensamhet genom samarbete med lokalt näringsliv
• Säkerställa förebyggande arbete genom register och kvalitetsystem
• Evicomp
• Brukamedverkan

Nära vård 2030

Nära vård innebär att vården finns där östgöten behöver den. Den är tillgänglig, samordnad och nära. Att vården finns nära behöver inte alltid betyda geografiskt nära. Det kan också handla om kontakt via digitala vårdtjänster. Nära vård bygger på relationer och är förebyggande för att östgöten ska vara frisk länge, ha god livskvalitet och ta eget ansvar för sin hälsa.

Nära vård 2030
Nära vård innebär att vården finns där östgöten behöver den. Den är tillgänglig, samordnad och nära. Att vården finns nära behöver inte alltid betyda geografiskt nära. Det kan också handla om kontakt via digitala vårdtjänster.

Hälsöfrämjande vård
Östgöten behöver inte fundera över vem man ska vända sig till, det känns som en och samma vårdgivare oavsett kommunal eller regional regi. Medarbetarna när varandra oavsett huvudman och informationen mellan varandra fungerar.

Känslan av en vårdgivare
Östgöten behöver inte fundera över vem man ska vända sig till, det känns som en och samma vårdgivare oavsett kommunal eller regional regi. Medarbetarna när varandra oavsett huvudman och informationen mellan varandra fungerar.

Teambaserad vård
Vi arbetar tillsammans för att östgöten ska vara frisk länge, ha god livskvalitet och ta eget ansvar för sin hälsa. Det gör individens behov av sjukvård mindre. I detta arbete ingår medveten samhällsplanering som bland annat stärker sociala nätverk. Egenvård och egenmonitorering fungerar som hjälp till ett hälsosammare liv.

Kompetensförsörjning
Hälso- och sjukvården attraherar medarbetare som vill jobba med den nära vården och får god kompetensutveckling för att ha ett stimulerande och utvecklande arbete.

Genomförande
Planering
Strategi

Genomförande
Planering
Strategi

Genomförande
Planering
Strategi

Framtidens primärvård
Primärvården är tillgänglig, nära och den första vårdnivån. Den bedrivs av såväl kommunerna som regionen.

Delaktighet, personcentrering och självbestämmande
Östgöten är delaktig i sin vård och har en hög grad av självbestämmande. Vårdpersonal sätter östgöten i centrum när vården planeras.